

Här Fernand Etgen

President vun der Deputéiertechamber

19, um Krautmaart

L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 12. Mee 2021

Här President,

Sou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, bieden ech lech, dës parlamentaresch Fro un den Här Schoulminister weiderzeleeden.

A senger Äntwert op meng parlamentaresch Fro Nummer 3227 vum 30.11.2020 hat den Här Minister Meisch geschriwwen dass déi vu gewësse Kreesser benotzten neimoudesch Gendersprooch net als orthographesche Feeler ze bewäerte wier a weider huet den Här Minister och geschriwwen, datt den Zentrum fir d'Lëtzebuenger Sprooch an de Commissaire fir d'Lëtzebuenger Sprooch u Recommandatioune géife schaffen, fir déi Leit, déi gendere wëllen.

A Frankräich huet de Bildungsministère elo d'Verbredung vun der Gendersprooch (écriture inclusive) an de Schoule gestoppt a verbueden. De Grond ass, datt d'Gendersprooch ze komplex ass an d'Liesen an d'Léieren vun der franséischer Sprooch behënnert. Si wier elitistesch well virun allem Schüler mat Lies- an Rechtschreifschwieregkeeten, also méi schwaach Schüler, sech domat schwéier dinn.

An deem Kontext wëll ech dem Här Schoulminister gär des Froe stellen:

- 1) Besonnesch am Hibleck dass Franséisch eng Friemsprooch ass fir déi grouss Majoritéit vun eise Schüler ass an och esou vill Schüler sech schwéier di mam Schreiwe vum Franséischen:
  - Deelt den Här Minister déi Iwwerleeungen dass d'Gendersprooch am Franséischen ze komplex ass an d'Liesen an d'Léiere vun der franséischer Sprooch behënnert?
  - Deelt den Här Minister déi Iwwerleeungen dass d'Gendersprooch am Franséischen elitistesch ass an déi méi schwaach Schüler benodelegt?
  - Gesäit de Minister vir, fir Frankräich op dësem Wee ze begleeden an och an de Lëtzebuenger Schoulen d'Gendersprooch (écriture inclusive) am Franséischen ze verbidden?
- 2) Wéi gesäit den Här Minister déi uewen zitéiert Schwieregkeeten am Kontext vum "Genderen" bei den anere Sproochen am Unterrecht?

Mat déiwem Respekt,

Fred Keup
Deputéierten

Äntwert vum Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend op d'parlamentaresch Fro Nr. 4272 vum honorabelen Här Deputéierte Fred Keup

Ad 1)

A senger parlamentarescher Fro , resuméiert den honorabelen Deputéierten eng Circulaire vum 6. Mee 2021 vum franséschen Educatiounsminister Jean-Michel Blanquer a reduzéiert dobäi de Message op een Argument fir e Verbuet vun enger bestëmmter Form vun inklusiver Sprooch.

D' Circulaire „Règles de féminisation dans les actes administratifs du ministère de l'Éducation nationale, de la Jeunesse et des Sports et les pratiques d'enseignement“ ass nozeliesen op <https://www.education.gouv.fr/bo/21/Hebdo18/MENB2114203C.htm> a weist e méi nuancéiert Bild: „L'égalité entre les filles et les garçons, prélude de l'égalité entre les femmes et les hommes, doit être construite, promue et garantie par l'École de la République. Constitutive d'une réelle égalité des chances, elle est en effet indissociable de la promesse républicaine d'émancipation de chaque individu.“

An offiziellen Akten an administrativen Texter vum franséschen Educatiounsministère soll séchergestallt ginn, datt Diskriminatiounen evitéiert ginn. An der Schoul soll d'Gläichstellung vu Fra a Mann op allen Niveaue gefërdert ginn.

Dës Zilsetzung solle mat alle sproochlechen an anere Mëttelen ëmgesat ginn, just net op dem Wee vun enger inklusiver Sproochapproche, déi typografesch oder grammatikalesch agräift: „En premier lieu, il convient de proscrire le recours à l'écriture dite « inclusive », qui utilise notamment le point médian pour faire apparaître simultanément les formes féminines et masculines d'un mot employé au masculin lorsque celui-ci est utilisé dans un sens générique. L'adoption de certaines règles relevant de l'écriture inclusive modifie en effet le respect des règles d'accords usuels attendues dans le cadre des programmes d'enseignement. En outre, cette écriture, qui se traduit par la fragmentation des mots et des accords, constitue un obstacle à la lecture et à la compréhension de l'écrit. L'impossibilité de transcrire à l'oral les textes recourant à ce type de graphie gêne la lecture à voix haute comme la prononciation, et par conséquent les apprentissages, notamment des plus jeunes. Enfin, contrairement à ce que pourrait suggérer l'adjectif « inclusive », une telle écriture constitue un obstacle pour l'accès à la langue d'enfants confrontés à certains handicaps ou troubles des apprentissages. En second lieu, l'usage de la féminisation des métiers et des fonctions doit être recherché. De même, le choix des exemples ou des énoncés en situation d'enseignement doit respecter l'égalité entre les filles et les garçons, tant par la féminisation des termes que par la lutte contre les représentations stéréotypées.“

An edukative Kontexter stëmmt d'Positioun vum fransésche Ministère grondsätzlech mat där vun der lëtzebuergescher Regierung iwwerteneen: Inklusiv Sprooch dierf keen ausschléissen. Iwwerall do, wou d'Léieren am Vierdergrond steet, also a sougenannten didaktesche Materialien, gëtt op Elementer, déi d'Rezeptioun erschwéiere kéinten, verzicht.

An de Schoulbicher benotze mer – an dat gëllt fir all Sproochen – prinzipiell keng typografesch Varianten mat /, * oder l., well dës d'Léieren erschwéiere kënnen. Och grammatesch Reegelen, déi staark vum gewinnte Standard ofwäichen, sinn ze evitéieren. Dat bedeit awer net, datt Artikelen aus Zeitungen oder literaresch Texter musse systematesch ëmgeschriwwe ginn a se sinn och net verbueden, virun allem och op méi héije Klassen.

Och an der Kommunikatioun vum Enseignant mat der Klass oder den Eltere gëtt op Sonnerzeechen an alternativ Grammatikreegele verzicht. Wat Ëmschreiwunge betrëfft, ass an der jeeweiliger Situatioun

vum Professionellen ze beuerteelen, wat dem Apprenant zouzemudden ass. Sproochenenseignantë ginn encouragéiert, all Zorte vun inklusive Sproochvarianten am Unterrecht ze thematiséieren, an et ginn net nëmmen am Fach „Vie et société“ Projeten, wou geziilt Virurteeler a Geschlechtergerechtegkeet ugeschwat ginn.

Wann e Schüler allerdéngs systematesch a korrekt inklusiv schreift, eventuell och mat Sonnerzeechen, soll et net zu Sanktioune féieren. De Schüler beweist domat eng héich Sproochkompetenz, vu datt en inklusiivt Schreiwwe tendenziell méi komplizéiert ass.

Ad 2)

D'Sproochesituatioun ass wesentlech méi komplex zu Lëtzebuerg mat dräi Landessproochen an op d'mannst féier Unterrechtssproochen. Hei verfolge mer d'Diskussiounen an eise Nopeschlänner an den entsprechenden Institutiounen an Autoritéiten wéi der Académie française. Den Zenter fir d'Lëtzebuerger Sprooch (ZLS) mécht sech och Iwwerleeungen zum Sujet. Dobäi kënnt, datt Sproochen sech nëmmen zu engem klengen Deel iwwer Dekreeter entwéckelen; se si lieweg an de Sproochgebrauch am Alldag verännert se. Deem muss och d'Schoul Rechnung droen.